

СПОГОДБА ПО ДЪРЖАВНОТО ОБЩЕСТВЕНО ОСИГУРЯВАНЕ МЕЖДУ НАРОДНА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ И НАРОДНА РЕПУБЛИКА АЛБАНИЯ

(Ратифицирана от Президиума на Народното събрание на Народна република България на 18 април 1953 г. и от Президиума на Народното събрание на Народна република Албания на 20 ноември 1952 г. Размяната на ратификационните документи е извършена в София на 30 април 1953 г. Спогодбата е в сила от 1 май 1953 г.)

Правителството на Народна република България от една страна и правителството на Народна република Албания от друга, в желанието си да уредят взаимните си отношения в областта на общественото осигуряване в духа на чл. 4 от Спогодбата между Народна република България и Народна република Албания за сътрудничество в полето на социалната политика и социалната дейност решиха да сключат настоящата спогодба, като назначиха за това свои пълномощници, които след размяна на пълномощията си намериха ги за редовни и се споразумяха за следното:

А. Общи разпоредби

Член 1

1. С тази спогодба се утвърждава принципът за еднакво третиране на гражданите на двете държави, както същите третират собствените си граждани досежно общественото осигуряване, както за всички видове осигуровки, които вече съществуват, така и за тези, които ще бъдат въведени в едната или другата държава в бъдеще.

2. При провеждането на всички видове обществени осигуровки с настоящата спогодба ще се прилага законодателството на държавата, в чиято територия осигуреният получава заплата и е задължително осигурен от предприятието.

3. Гражданите на двете държави, които са на служба в дипломатическата мисия, търговското представителство, консулствата и други обществено-административни учреждения (митнически, паспортни органи и други) в другата държава, се осигуряват по всички видове осигуровки от учреждението въз основа на законодателството на държавата, в чиято територия е неговото седалище.

4. Ако гражданите, осигурени в двете страни, пенсионерите и техните семейства имат нужда от здравни грижи през време на пребиваването си в територията на другата държава, то тези грижи се полагат от осигурителя в тази държава според мястото на пребиваването.

5. Върховните административни органи на двете държави могат по взаимно съгласие да уговорят и други улеснения и изключения, ако възникнат при провеждането на спогодбата.

6. При прилагането на законодателството в двете страни по обществените осигуровки са компетентни осигурителите и съдилищата по обществените осигуровки, както и административните органи на тази държава.

Член 2

Относно вида и размера на обезщетението по обществените осигуровки гражданите на другата държава се приравняват към собствените граждани, доколкото в тази спогодба или след взаимно споразумение между върховните административни органи не се определят другоаче.

Член 3

Когато осигуреният от едната държава премине към същата осигуровка в другата държава, осигурителят на втората държава прибавя към времето, необходимо за придобиване право на обезщетение и времето, прекарано при осигурителя в първата държава, ако постъпи на работа в срок до три месеца.

Член 4

1. За лицата, които са били осигурени за пенсия последователно в двете държави, участието в осигуровката и в двете държави се събира при изчисляване на минималния осигурителен стаж, необходим за добиване право на пенсия. Към времеучастуването на осигуровката се приравнява и всяко друго време, което според наредбите на договарящата държава, в която то е прекарано, следва да се включи в минималния осигурителен стаж, необходим за придобиване право на пенсия. Когато времеучастието в осигуровката и приравненото време съвпадат в двете държави, то се пресмята само веднъж. Времеучастието в двете държави се събира само ако общото времеучастие в осигуровките на двете страни му дава право за получаване на пенсия.

2. Когато настъпи осигурителният случай, пенсия се дава от осигурителя, в чиято територия осигуреният е придобил право на пенсия според законодателството на съответната страна, имайки предвид точка 1 на този член. За определяне размера на пенсията се взема за основа времеучастието в осигуровката в държавата и останалото време, което според вътрешнодържавните наредби се приравнява към него досежно размера на пенсията. От основния размер на пенсията всеки осигурител заплаща такава част, която съответствува на времеучастието с вноски в неговата осигуровка.

3. Ако е необходимо, върховните административни органи на двете държави ще се споразумеят за начина, по който ще се прилага този член.

Член 5

1. Осигурителите на двете държави уреждат своите парични задължения във валута на своята държава според спогодбата за платежните отношения между двете държави.

2. Върховните административни органи на двете държави могат да решат по взаимно съгласие, щото осигурителят в едната държава да има право със съгласието на осигурителя на другата държава да поеме задълженията на този осигурител, ако последният му предостави съответната сума.

Член 6

Дава се право на дипломатическите представители и на консулите на двете държави да представляват (лично или чрез упълномощено от тях лице) гражданите на своята държава в областта на обществените осигуровки пред осигурителите и съдилищата по обществените осигуровки и пред административните органи на другата държава според законодателството на страната, в която са акредитирани.

Член 7

1. Молбите, исковите молби и жалби, които следва да бъдат подадени в определен срок пред осигурителите или пред съдилищата по обществените осигуровки или пред административните органи на една от двете държави се смятат за подадени навреме, ако бъдат подадени в определения срок у осигурителите или съдилищата по обществените осигуровки или у административните органи на другата държава. В тези случаи книгата трябва незабавно да се изпратят било на върховните административни органи, било направо на съответния осигурителен съд или административен орган на другата държава.

2. Документите, удостоверенията и другите книжа, подавани съгласно тази спогодба не подлежат на заверка от дипломатическите или консулски органи.

Член 8

При прилагането на тази спогодба осигурителите и съдилищата по обществените осигуровки, както и административните органи на двете държави влизат в преки връзки чрез държавните компетентни органи на дадената страна.

Член 9

Молбата за даване обезщетение съгласно тази спогодба може да бъде подадена на който и да е осигурител, при когото молителят е бил осигурен във времето на подаването. Осигурителят, комуто е била подадена молбата, уведомява другия осигурител, посочен в молбата.

Б. Преходни и заключителни разпоредби

Член 10

1. Разпоредбите на тази спогодба важат от деня на влизането ѝ в сила и за осигурителните случаи, настъпили след 1 януари 1945 г., като за осигурено време се зачита само времето след тази дата.

2. Пенсионната процедура може да бъде започната по административен ред, ако я поиска правоимащото лице или участващият осигурител на другата държава.

Член 11

1. Във всяка една от двете държави ще бъдат издадени отделни наредби за прилагане на тази спогодба. Тези наредби ще бъдат съобщени на върховния административен орган на другата държава.

2. Върховните административни органи на двете държави ще си съобщават взаимно и незабавно всички промени, настъпили във вътрешното им законодателство в областта на обществените осигуровки.

Член 12

Върховен административен орган по смисъла на тази спогодба в Народна република България е Централният съвет на професионалните съюзи, а в Народна република Албания – Централният съвет на професионалните съюзи.

Член 13

Ако се срещнат трудности или възникнат спорове при провеждането на тази спогодба поради непредвидени обстоятелства, включително допълнителни спогодби или промяната в законодателството, върховните административни органи ще се споразумеят за начина на прилагането на разпоредбите на тази спогодба.

Член 14

1. Спогодбата влиза в сила от първия ден на месеца, който следва след размяната на ратификационните инструменти.

2. Всяка от договарящите държави може да денонсира тази спогодба към края на календарната година, но с предизвестие шест месеца предварително.

3. Ако се стигне до денонсиране на тази спогодба, осигурителите са длъжни да продължават изплащането на обезщетенията, признати въз основа на тази спогодба, в осигурителните случаи, настъпили през времето, когато тя е била в сила.

4. Правата, придобити съгласно чл. 4 на тази спогодба до деня, в който спогодбата престане да бъде в сила, не се анулират с денонсирането ѝ, а продължават да съществуват съгласно вътрешнодържавните наредби.

Член 15

Спогодбата е съставена в два екземпляра, единият на български и единият на албански език. Двата текста се смятат за еднакви.

Тази спогодба е подписана от пълномощниците и подпечатана с техните печати.

Тирана, 20 май 1952 г.